

BENDRI REIKALAVIMAI VISOMS SPAUDOS TECHNOLOGIJOMS

1. MAKETAVIMO PROGRAMOS

- ✧ Adobe: Photoshop (*.psd), Illustrator (*.ai), InDesign (*.indd), Acrobat (*.pdf)
- ✧ CorelDRAW (*.cdr)

Microsoft Office programomis suruošti dokumentai (*.doc, *.xlsx, *.ppt) nėra tinkami spaudai, bet jų turinį atspausdinti galima išsaugojus *.pdf formatu, greičiausiai tokiame dokumentui bus reikalingos papildomos korekcijos, kurias galėsime pasiūlyti pagal situaciją už papildomą mokestį.

2. SPALVOS

- ✧ **CMYK** - spaudai **TINKAMAS** spalvų modelis.

Spalvų nustatymuose (Color Settings) pasirinkite spalvų profilį „Coated FOGRA39 (ISO 12647-2:2004)“

- ✧ **RGB** - spaudai **NETINKAMAS** spalvų modelis

SVARBU! Failuose nenaudoti RGB objektų ir spalvų. Visi RGB objektai bus konvertuoti į CMYK, o rezultatas gali neatitikti lūkesčių.

3. FORMATAI

- ✧ ***.pdf** - tai pats tinkamiausias failo formatas spaudai, kuriame išsaugomos spalvos, šriftai, rezoliucija ir kita spausdinimo informacija. *Spaudai skirtus failus saugokite PDF/X-1a:2001.*

Jei negalite ar nemokate pateikti tinkamai spaudai paruošto PDF failo, galite pateikti „atvirus“ ar „darbinius“ dokumentus, tačiau už jų paruošimą spaudai, gali būti skaičiuojamas papildomas mokestis.

*.cdr šriftai turi būti sukreivinti (Arrange > Convert to Curves). Visi elementai sugrupuoti į vieną objektą, nuotraukos ir objektai su efektais turi būti konvertuoti į „Bitmap“ (Bitmaps > Convert to Bitmap > ...). Spalvotus perėjimus (gradient), šešėlius ir pan. efektus rekomenduojame daryti rastrinės grafikos programose (pvz. Adobe Photoshop).	*.psd 4 kanalai (CMYK), be sluoksnių, visi sluoksniai turi būti suvesti į vieną „Background“ (Layers > Merge Layers).
*.ai šriftai turi būti sukreivinti (Type > Create Outlines).	*.indd darbinis failas turi būti išsaugomas (File > Package > ...) būdu, eksportuoti failai turi būti suarchyvuoti (*.rar, *.zip) ir išsiųsti kaip vienas failas.
*.eps šriftai turi būti sukreivinti.	*.tiff sluoksniai turi būti suvienodinti (Layers > Flatten Image/Merge Layers).
	*.jpg spaudai tinkamas, bet nerekomenduojamas failo formatas. Saugant JPG formatu būtina rinktis maksimalią kokybę ir jei yra galimybė standartinį optimizavimą. Patikrinti, kad JPG failo dydis (print size) atitiktų pageidaujamą gaminio dydį.

Tokie failų formatai kaip: *.doc, *.xlsx, *.ppt, *.gif, *.bmp, *.png ir kiti nėra tinkami spaudai, bet jų turinį atspausdinti galima.

BENDRI REIKALAVIMAI VISOMS SPAUDOS TECHNOLOGIJOMS

4. UŽLAIDOS IR SAUGI ZONA

- ✖ **2 mm užlaidos** - spaudai paruoštame faile jos privalo būti, į užlaidas įeina grafinis vaizdas (fonas, iliustracijos, kiti dizaino elementai kurie turi baigtis ties gaminio kraštais). Pvz.: *Galutinis gaminio formatas A4 210x297mm, failas spaudai ruošiamas 214x301mm dydžio.*
- ✖ **5mm saugi zona** - svarbūs maketo elementai (ilustracijos, tekstai) turi būti nearčiau kaip 5 mm iki galutinio gaminio apipjovimo ribų.

5. RAIŠKA (REZOLIUCIJA)

- ✖ **Skaitmeninei lapinei spaudai - 300dpi**
- ✖ **Plačiaformatei ruloninei spaudai - 20-100dpi** (lauko reklama), **72-300dpi** (vidaus reklama)

6. PERDAVIMAS

- ✖ Nedidelius failus pateikti el. paštu (iki 10MB) arba www.wetransfer.com (iki 2GB)
- ✖ Taip pat galima pateikti skaitmeninėje laikmenoje (USB, CD)

7. INFORMATYVUMAS

- ✖ Pateikiant užsakymą nurodykite: tikslų galutinio produkto formatą (mm arba cm), mastelį (jei maketas ruošiamas masteliu), užlaidas, kiekį, medžiagą, popierių ir kitą svarbią informaciją. Kartu nurodykite kontaktus asmens, į kurį būtų galima kreiptis iškilus klausimams.
- ✖ Failo pavadinime nurodomas gaminy, dydis, užlaidos, kiekis (naudokite tik lotyniškas raides a-z ir skaitmenis 0-9). Pvz.: *plakatas_A2_2vnt.pdf, skrajute_A6_2mm_uzlaidos_500vnt.pdf*

8. FAILŲ ŠABLONAI

Jūsų patogumui, esame paruošę standartinių gaminių: vizitinių, lankstinukų, skrajučių, plakatų ir kitų gaminių šablonus skirtinguose failų formatuose. Šablonuose yra nurodytos užlaidos, saugos zonos ir kita informacija kuri palengvins maketų paruošimą spaudai. Juos galite rasti čia: https://www.onprint.lt/product_help_templates.php

9. ATSAKOMYBĖ

- ✖ Užsakovas prisiima visą riziką dėl gaminio kokybės, jei nėra įvykdyti taisyklėse nurodyti failų paruošimo reikalavimai, todėl prieš atiduodami failus spaudai atidžiai juos patikrinkite. Esant neaiškumams kreipkitės į mus, patarsime, taip pat dizaino/maketavimo/paruošimo paslaugas galite užsisakyti pas mus.
- ✖ Rekomenduojame atidžiai peržiūrėti tekstus ar nėra gramatinių klaidų, spaudai atiduoti failai nėra papildomai tikrinami ir už paliktas gramatines klaidas spaustuvė neatsako.

OFSETINĖ SPAUDA

- ✖ Spaudai geriausiai tinkamas formatas ***.pdf (Adobe PDF/X-1a:2001)**
- ✖ Spalvų modeliai ofsetui - **CMYK, Grayscale arba Pantone.**
- ✖ **Tekstas privalo būti paruoštas tik iš vienos juodos spalvos C0 M0 Y0 K100**, Pantone spalvų modelyje - Process Black arba Black 100%.
- ✖ **Juodos spalvos fonas** rekomenduojamas **C50 M50 Y50 K100**, Pantone spalvų modelyje - Process Black arba Black 100%.
- ✖ **Saugi minimali spalvos perėjimo riba yra 3%**. Nerekomenduojame pasirinkti spalvos perėjimo (gradient) į 0%.
- ✖ **Pilka spalva jokių būdu negali būti sudaryta tik iš CMY be juodos spalvos**, o juodos spalvos procentinis dydis turi būti didesnis už CMY procentinius dydžius.
- ✖ Bendra CMYK spalvų suma neturi viršyti **330%** (skaičiuojama sudedant visas CMYK reikšmes).
Pvz.: **Negali būti C95% + M95% + Y95% + K100% = 385%, gali būti C50% + M50% + Y50% + K100% = 250%**

SKAITMENINĖ LAPINĖ SPAUDA

- ✖ Spaudai geriausiai tinkamas formatas ***.pdf (Adobe PDF/X-1a:2001)**
- ✖ Spausdinami formatai: A6, DL, A5, A4, A3 ir kiti telpantys į **SRA3 lapą**.
SRA3 - pagrindinis lapo formatas naudojamas skaitmeninėje spaudoje 320x450mm. Maksimalus spaudos dengiamas plotas 310x435mm, maksimalus ploteriuojamas plotas - 260x380mm.
- ✖ **Nestandartinio** popieriaus formatai **330x660mm**.
Maksimalus spaudos plotas 320x645mm. Svarbu numatyti, kad spausdinant tokį formatą iš abiejų lapo pusių, sutapimo paklaidos gali būti didesnės nei įprastai.
- ✖ Visi maketo objektai, spausdinant skaitmeniniu būdu, turi būti konvertuoti į **CMYK arba Grayscale spalvų modelį**.
Jei makete bus **RGB, Pantone** ar kitų spalvų objektai, jie **automatiškai bus konvertuoti į CMYK**, o rezultatas gali nebebūti toks kokio tikėjotės.
- ✖ **Rezoliucija** turi būti ne mažesnė nei **300dpi**. Jei yra galimybė, rekomenduojame maketą pateikti su vektoriniais tekstu. Iliustracijos mažesnės nei 150dpi raiškos bus atspausdintos nekokybiškai.
- ✖ Ploniausia linija **0,08mm** (hairline)
- ✖ Smulkiausias šriftas **3 pt arba 0,5mm**, reikėtų dar atsižvelgti į patį šrifto stilių (kaip pavyzdį, mažiausiam šriftui įsivertinti, galite pasirinkti „Arial 3pt“), dar smulkesnis šriftas bus atspausdintas, bet jo nebus įmanoma įskaityti.
- ✖ Tolygūs vienspalviai dengimai - skaitmeninėje spaudoje didelius plotus padengti vientisa tolygia spalva yra sudėtinga. Kaip tolygiai pasidengs vienspalvis plotas priklauso nuo dengiamo ploto dydžio, pasirinkto popieriaus, šiuo klausimu geriausia pasikonsultuoti ar atsispausdinti bandomąjį variantą (**Proof'ą**).
- ✖ Juoda spalva gali būti sudaryta iš **K100**, norint išgauti gilią juodą naudokite tokią procentuotę **C75 M68 Y67 K100**.
- ✖ Pilka spalva suruošta iš **K5-99%**, norint suteikti papildomą atspalvį, galima pridėti **CMY 2-3%**. Pilka spalva jokių būdu negali būti sudaryta tik iš CMY be juodos spalvos, o juodos spalvos procentinė dalis turi būti didesnė už kitų trijų.

FOLIJAVIMAS IR LAKAVIMAS

- ✖ Geriausia pateikti 3 puslapių PDF failą: (*visi puslapiai vieno dydžio*)
 - 1 psl. - spaudos maketas (rastrinis).
 - 2 psl. - folijuojamas/lakuojamas grafinis elementas/-ai (vektorius).
 - 3 psl. - bendras vaizdas, spaudos maketas + folijuojamas/lakuojamas elementas.
- ✖ Folijavimo vieta žymima: skaitmeninėje spaudoje **C100 M100 Y100 K100**, ofsetinėje spaudoje **C0 M0 Y0 K100**.
- ✖ Lakavimo vieta žymima **C90 M90 Y90 K100**.
- ✖ Negalima folijuoti/lakuoti bigavimo vietų, reikia palikti 5mm tarpelį.
- ✖ **Ploniausia folijuojama/lakuojama linija 0,5mm**.

REKOMENDACIJOS ĮRIŠAMIEMS DARBAMS

- ✖ Knyga ar brošiūra gali būti klijuojama, segama metalinėmis kabėmis (žurnalinis segimas), rišama spirale ir t.t.
Surišimo būdų yra ne vienas, reikalavimus jiems geriausia aptarti su spaustuve prieš ruošiant maketą, būtina išsiaiškinti kaip reikės pateikti failą, kaip išdėstyti puslapius, kokias palikti užlaidas kraštuose, jei reikalinga suderinti klijuojamos knygos/brošiūros nugarėlės plotį, segamos kraštinės plotį ir t.t.
- ✖ **Pagrindiniai reikalavimai būtų:**
 - Klijuojamos/segamos knygos ar brošiūros viršelis pateikiamas kaip išklotinė.
 - Segamos/rišamos spirale viršelis pateikiamas atskirai viename PDF faile.
 - Vidiniai puslapiai pateikiami atskirai, išdėstyti eilės tvarka viename PDF faile.
 - Užlaidos nuo 4mm iki 6mm, jas rekomenduojama derinti su spaustuve pagal gaminį.

PLAČIAFORMATĖ RULONINĖ SPAUDA

- Spaudai geriausiai tinkamas ***.tiff** rastrinis failas arba ***.jpg., *.pdf**, vektoriniai failai rekomenduojami tik spausdinant smulkius objektus (*.cdr, *.ai, *.eps, *.pdf).
- Failų turinys turi būti **CMYK** spalvų modelio.
- Kelių dalių gaminiui**, kuris vėliau bus klijuojamas (fototapetai, tentai, plėvelės) **būtina nurodyti reikiamas užlaidas**.
- Tentui nurodomi **atstumai tarp kniedžių** arba pateikiamas vizualas JPG formatu. *Standartiškai kniedes kalame kas 30cm.*

Reikalavimai vektorinės grafikos failams (*cdr, *.ai, *.eps, *.pdf):

- Šriftai „sukreivinti“ (curve);
- Visi elementai sugrupuoti į vieną objektą;
- Efektai paversti į rastrą;
- Kartu su vektoriniu dokumentu pateikiamas JPEG failas skirtas peržiūrai.

Reikalavimai rastrinės grafikos failams (*tiff, *.jpg, *.psd, *.pdf):

- Spalvų modelis CMYK
- Visi sluoksniai suvesti į vieną

Rekomenduojama rastrinių failų rezoliucija (dpi) mastelis 1:1.

Optimalią rastrinio failo rezoliuciją renkamsi pagal tai kam ir kur bus naudojamas atspausdintas gaminys. Nereikalingai „užkelta“ didelio formato gaminių rezoliucija, padidina failo dydį, bei prailgina failo apdirbimo laiką. Ypač didelio formato gaminiams mažinkite rezoliuciją ir naudokite mastelį, kad failo dydis neviršytų 1GB. Pvz.: Tentas 3x6m gali būti išsaugotas M1:1, 30dpi, CMYK, *.tiff arba M1:10, 300dpi, CMYK, *.tiff.

Lauko reklama	6m ²	6m ² - 12m ²	12m ² - 40m ²	40m ² - 100m ²	100m ² - 150m ²
	72dpi Jei yra smulkių detalių 100dpi	50dpi	30dpi	25dpi	20dpi
Vidaus reklama	0,5m ²	0,5m ² - 1m ²	1m ² - 3m ²	3m ² - 5m ²	5m ² - 12m ²
	300dpi	200dpi	150dpi	100dpi	72dpi

Ypač smulkių objektų spausdinimas plačiaformate spauda (etiketės su barkodais ar smulkiu tekstu):

- **Mažiausias šriftas 4pt** (reikėtų atsisžvelgti ir į pačio fonto stilių, kaip pavyzdį, mažiausiam šriftui įsivertinti, galite pasirinkti „Arial 4pt“)
- **Ploniausia linija 0,08mm** (hireline)
- **Rastrinės grafikos rezoliucija 300dpi**
- Rekomenduojami **vektoriniai** dokumentai
- Juoda spalva K100**, sodresnio atspalvio rekomenduojama **C30 M30 Y30 K100**. Bendra spalvų procentuotė neturi būti didesnė nei 300%.

PLOTIERAVIMAS - IŠPJAUSTYMAS

- Plotieravimo linija ruošama ir saugoma vektoriniuose failuose (*.cdr, *.eps, *.ai, *.pdf), ji turi būti nenutrūkstama ir padaryta „Hireline“.
- Maksimalus ploteriuojamo objekto plotis - **1150mm**, ilgis priklauso nuo maketo sudėtingumo.
- Jei ploteriuojamas **SRA3 formato lipdukas** - maksimalus plotas **260x380mm**.
- Geriausia pateikti 3 puslapių PDF failą: *(visi puslapiai vieno dydžio)*
 - 1 psl. - spaudos maketas (rastrinis).
 - 2 psl. - plotieravimo linija/pjovimo linija (tik vektorinis).
 - 3 psl. - bendras vaizdas, spaudos maketas + plotieravimo linija viename lape.
- Mažo formato gaminiams plotieravimui paliekamos **2mm užlaidos**, didelio formato gaminiams **5mm užlaidos**.